

Datum

2021-08-16

Vår referens

Anders Eriksson

Utvecklingssekreterare

anders.p.eriksson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Charlotte Bossen (C) om att jämställdhetssäkra alla beslut STK-2021-132

Sammanfattning

Charlotte Bossen (C) vill genom sin motion bidra till att Malmö blir landets mest jämställda stad. I motionen beskrivs att ett sätt att uppnå detta är genom att göra en jämställdhetsanalys i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen. Vidare beskriver motionären att det finns ett behov av nya arbetssätt för att alla oavsett könstillhörighet ska garanteras likvärdig service och rättvis fördelning av resurser.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt berörda nämnder att utreda och komma med förslag på hur alla beslut kan jämställdhetssäkras, genom att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av ärenden i den kommunala organisationen. Ärendet har beretts genom att samtliga nämnder och av Malmö stad helägda bolag getts möjlighet att yttra sig.

Sammanfattningsvis föreslår flertalet av de nämnder och bolag som yttrat sig att motionen ska avslås eller anses besvarad. Även om det i remissinstansernas yttranden finns en samstämmighet att det är av stor vikt att fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering så framhålls ett antal faktorer som talar mot motionärens förslag. Utifrån dessa faktorer gör stadskontoret bedömningen att de behov som förslagen i motionen avser täcka, i stort är tillgodosedda.

Förslaget är att motionen avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Charlotte Bossens (C) motion om att jämställdhetssäkra alla beslut.

Beslutsunderlag

- Motion av Charlotte Bossen (C) om att jämställdhetssäkra alla beslut
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210830 Motion från Charlotte Bossen (C) om att jämställdhetssäkra alla beslut
- Remissvar från Parkeringsövervakning i Malmö AB
- Remissvar från Boplats Syd
- Revisorskollegiet beslut 210527 § 80
- Valnämnden beslut 210525 § 22

- Remissvar från valnämnden
- Kulturnämnden beslut 210616 § 72
- Remissvar från kulturnämnden
- Remissvar från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens beslut 210616 § 84 med muntlig Reservation (M+C)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 210618 § 87
- Remissvar från MKB
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 210616 § 103
- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 210617 § 111
- Remissvar från fritidsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 210622 § 111
- Remissvar från funktionsstödsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 210621 § 71
- Remissvar från förskolenämnden
- Förskolenämnden beslut 210617 § 98 med Särskilt yttrande (C)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 210617 § 230 med muntlig Reservation (C)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 210617 § 206
- Remissvar från servicenämnden
- Servicenämnden beslut 210622 § 83
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 210624 § 238

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-08-30

Kommunstyrelsen 2021-09-08

Kommunfullmäktige 2021-09-30

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Boplats Syd AB

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Malmö kommuns Parkerings AB

Malmö Live Konserthus AB

Malmö Stadsteater AB

Miljönämnden
MINC i Sverige AB
MKB Fastighets AB
Parkeringsövervakning i Malmö AB
Revisorskollegiet
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
VISAB

Ärendet

Charlotte Bossen (C) vill genom sin motion bidra till att Malmö blir landets mest jämställda stad. I motionen beskrivs att ett sätt att uppnå detta är genom att göra en jämställdhetsanalys i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden i den kommunala organisationen. Detta kan göras genom att använda den checklista som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram. Syftet med checklistan är att bidra till att regeringens jämställdhetspolitiska mål uppnås. Motionären beskriver att Malmö stad genom att jämställdhetssäkra alla beslut kan höja kvalitén i verksamheterna och göra dem mer effektiva och säkra vilket i sin tur kan göra staden mer attraktivt för alla oavsett könstillhörighet. Vidare beskriver motionären att det finns ett behov av nya arbetssätt för att alla oavsett könstillhörighet ska garanteras likvärdig service och rättvis fördelning av resurser.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt berörda nämnder att utreda och komma med förslag på hur alla beslut kan jämställdhetssäkras, genom att göra jämställdhetsanalyser i beredning, beslut och uppföljning av ärenden i den kommunala organisationen.

Ärendet har beretts genom att följande nämnder och bolag har getts möjlighet att yttra sig:

- Arbetsmarknads- och socialnämnden
- Boplats Syd AB
- Fritidsnämnden
- Funktionsstödsnämnden
- Förskolenämnden
- Grundskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Kulturnämnden
- Malmö kommuns Parkerings AB
- Malmö Live Konserthus AB
- Malmö Stadsteater AB
- Miljönämnden
- MINC i Sverige AB
- MKB Fastighets AB
- Parkeringsövervakning i Malmö AB
- Revisorskollegiet
- Servicenämnden
- Stadsbyggnadsnämnden
- Tekniska nämnden

- Valnämnden
- VISAB

Remissinstansernas yttranden

Sammanfattning av inkomna yttranden, yttranden i sin helhet finns bilagda ärendet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i att det är viktigt att göra konsekvensanalyser för att fatta välgrundade beslut och nämndens förvaltning har redan gjort insatser för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i beredningsprocessen. Nämnden skriver vidare att den anser att det är motiverat att göra jämställdhetsanalyser då det bedöms som särskilt relevant i relation till ärendets karaktär och innehåll, men att det riskerar att leda till omotiverad administration i förhållande till ökad kvalitet i beslutsunderlag om det ska göras i all beredning, beslut och uppföljning av ärenden.

Nämnden skriver att det vore positivt med ett gemensamt arbetssätt i staden avseende arbetet med jämställda, jämlika och barnrättssäkrade beslutsunderlag, men att arbetet bör beaktas inom ramen för stadens ordinarie styrmodell och att ett gemensamt arbetssätt bör utformas i samband med implementering av den nya stadsövergripande policyn för rättighetsfrågor i Malmö stad.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Boplats syd

Boplats syd skriver att organisationen redan har detta i åtanke genom en antagen ”Plan för jämställdhet, mångfald och antidiskriminering”. Boplats Syd anser att jämställdhetsanalyser innan beslut kan vara en god tanke men att innebörden av beslut behöver förtydligas. I Boplats Syds verksamhet tillämpas ett tydligt regelverk där hyreslägenheter tilldelas sökande i en rak kö utan förtur. I verksamheten fattas många tusen tilldelningsbeslut varje år där jämställdhetsanalys före beslut ter sig omöjligt.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden skriver att nämnden delar uppfattningen att det behövs utvecklade arbetssätt i kommunen för att alla oavsett könstillhörighet ska garanteras likvärdig service och rättvis fördelning av resurser men ställer sig däremot frågande till om jämställdhetsanalyser på *alla* ärenden är rätt väg att gå. Nämnden föreslår istället att fördjupade jämställdhetsanalyser även i uppföljningen genomförs på ett *begränsat* antal ärenden snarare än på alla eftersom detta kan ge större effekt. Nämnden anser vidare att utvecklade arbetssätt för att öka jämställdheten i staden i större utsträckning bör fokusera på utvärdering och analys av jämställdhets- och jämlikhetssatsningar, jämställdhetsmål och/eller strategier istället för analys av enskilda ärenden.

Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Funktionsstödsnämnden

Nämnden instämmer med motionären om vikten av att alla, oavsett könstillhörighet, ska ha samma makt att forma samhället och sina liv och välkomnar initiativ för att stärka jämställdheten i staden. Nämnden menar dock att för att analyser ska kunna genomföras på ett kvalitativt sätt som kan göra skillnad för dem det berör behöver det göras ett urval av vilka beslut och ärenden det faktiskt handlar om. Denna bedömning bör genomföras och beslutas av respektive förvalt-

ning, risken är annars att en onödigt stor administrativ börda läggs på förvaltningarna och handläggare. Vidare skriver nämnden att det finns ett pågående arbete för att jämställdhets säkra beslut inom ramen för det sedan 2012 pågående arbete med jämställdhetsintegrering av biståndsbedömning inom Malmö stads vård- och omsorgsverksamhet. Arbetet startade utifrån att forskning visade att kvinnor och män, samt flickor och pojkar, inte bedömdes likvärdigt när det kom till insatser enligt SoL¹ och LSS².

Funktionsstödsnämnden vill även lyfta vikten av att själva ärendeprocessen jämställdhetsintegreras och att det behövs tydliga redskap för detta. En utmaning idag är att många av de digitala system som används i staden inte är optimala för att på ett enkelt sätt få fram könsuppdelad statistik och detta är ett viktigt utvecklingsområde som bör vara en central fråga vid framtida upphandlingar av system. Vidare vill nämnden framhålla att analyser av konsekvenser inte bör avgränsas till endast kön och könsidentitet. Fler perspektiv behöver anläggas i en konsekvensbeskrivning för att säkerställa ett intersektionellt och jämlikt perspektiv och det vore positivt med ett gemensamt arbetssätt i staden avseende detta. Detta gemensamma arbetssätt kan utformas inom ramen för implementering av den nya stadsövergripande policyn för rättighetsfrågor. Nämnden vill också lyfta kommunfullmäktiges beslut om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att stödja övriga nämnder i framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser, och menar att liknande arbete med gemensamma arbetssätt bör dockas in i detta arbete för att skapa tydlighet och undvika parallella spår.

Funktionsstödsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förskolenämnden

Förskolenämnden anser att Malmö stad kontinuerligt behöver arbeta för att utveckla sitt arbete med jämställdhetsfrågor, både inom organisationen och för Malmöborna. Nämnden anför dock att utvecklingsarbetet gällande jämställdhet i Malmö stad och därmed jämställdhets säkra beslut bör ske inom ramen för den nya policyn för mänskliga rättigheter, antidiskriminering och jämställdhet (STK-2020-963) som parallellt med denna motion är på remiss. Vidare framhåller nämnden att riktlinjerna i Malmö stads ärendehandbok inkluderar jämställdhetsperspektivet när det gäller krav på konsekvensbeskrivningar i ärendeberedningen. För förskolans del finns även ett tydligt jämställdhetsuppdrag genom förskolans läroplan vilket även inkluderar huvudmannens och därmed nämndens ansvar. Förskolenämnden bedömer därför att det inte krävs ytterligare formella krav inom Malmö stad.

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

C lämnar särskilt yttrande.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden instämmer med att det är viktigt att jämställdhetsfrågor tas i beaktande vid beslut. Nämnden hänvisar dock till avsnittet gällande ”Konsekvensbeskrivningar jämställdhet, jämlikhet och barnets rättigheter” i Malmö stads ärendehandbok som tillsammans med den betydelse som grundskolans nationella styrdokument har för grundskolenämndens verksamhet och

¹ Socialtjänstlag (2001:453)

² Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

hantering av ärenden, tillgodoser det som efterfrågas i motionen.

Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden framhåller att utvecklingsarbetet gällande jämställdhet i Malmö stad och därmed att jämställdhetssäkra beslut bör utgå från den nya policyn för mänskliga rättigheter, antidiskriminering och jämställdhet (STK-2020-963). Policyn går upp till nämnden för yttrande vid samma nämndsammanträde som denna motion. Även riktlinjerna i Malmö stads ärendehandbok inkluderar dessa perspektiv när det gäller beredning av ärenden, beslut och uppföljning. För gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter finns utöver detta även ett tydligt jämställdhetsuppdrag genom läroplanerna vilket även inkluderar huvudmannens och därmed nämndens arbete. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer därför att det inte krävs ytterligare formella krav inom Malmö stad, men att det är viktigt att stadens utvecklingsarbete gällande dessa frågor fortlöper.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Hälsa- vård och omsorgsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden instämmer med Charlotte Bossen (C) om vikten av att alla, oavsett könstillhörighet, ska ha samma makt att forma samhället och sina liv. Utifrån detta arbetar hälsa-, vård- och omsorgsnämnden med att synliggöra och minska skillnader utifrån kön gällande nämndens beslut och insatser. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anför att nämnden redan bedriver ett jämställdhetsarbete samt att förslaget inte anses leda till ökad kunskap i nämndens beslut i samtliga ärenden och riskerar att leda till en onödigt stor administrativ börda.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

C och M anmäler muntlig reservation.

Kulturnämnden

Kulturnämnden delar inte motionärens syn på att obligatoriska jämställdhetsanalyser inför beredning, beslut och uppföljning är rätt verktyg för att nå en ökad jämställdhet.

Nämnden hänvisar att det finns ett förslag för ett nytt sammanhållet styrdokument– *”Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet”* och att man inte bör förekomma denna process. Nämnden anser vidare att stadens arbete med jämställdhetsintegrering har varit framgångsrikt och kommit så långt att obligatoriska checklistor skulle vara ett relativt förlegat arbetssätt och innebära ett steg bakåt i arbetet. Kulturnämndens uppfattning är vidare att checklistor för jämställdhetsanalyser är ett ineffektivt och trubbigt verktyg för att nå de nationella jämställdhetspolitiska målen. Nämnden skriver att den kompetens och kunskap som stadens anställda besitter är utgångspunkten för hur arbetet med jämställdhetsintegrering bäst bedrivs och att det är viktigt att det finns en tillit till professionens bedömning. Att ”jämställdhetssäkra” samtliga beslut utifrån en checklista riskerar också att innebära onödigt administration för stadens förvaltningar, vilket tydligt går emot det budgetuppdrag om att minska onödigt administration som kommunfullmäktige gav samtliga nämnder i budget 2020.

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Miljönämnden

Miljönämnden framhåller att jämställdhetsperspektivet, tillsammans med barnrätts- och jämlikhetsperspektivet är integrerat i kommunfullmäktiges budgetmål. Nämnden anser också att arbetet med jämställdhet är en del av nämndernas grunduppdrag och att det i Malmö stads ärendehandbok finns instruktioner om att göra konsekvensbeskrivningar, bland annat ur ett jämställdhetsperspektiv i samband med handläggning av nämndsärenden. Vidare kommer den föreslagna policyn för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet vara viktig i det framtida jämställdhetsarbetet och nämnden anser att det inte är lämpligt att förekomma detta beslut.

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

MKB Fastighets AB

MKB Fastighets AB framhåller att jämställdhet och likvärdig service är viktiga frågor som måste finnas med i den löpande verksamheten, oavsett verksamhetsområde och att aspekter kring jämställdhet behöver också finnas med i beslutsfattande där det är applicerbart. MKB arbetar därför i nyproduktionsprojekt med analyser kring social hållbarhet i tidigt skede där bland annat frågor kring trygga och inkluderande utemiljöer och bostadsområden står i centrum och där jämställdhet är en av en rad viktiga faktorer.

MKB anser sammanfattningsvis att kulturen i bolag och strukturer för hur en verksamhet arbetar och fattar beslut är avgörande för en jämställd och inkluderande organisation. Men att det samtidigt kan finnas svårigheter med att utforma checklistor som är applicerbara på olika typer av beslut och att det därför finns en risk för att jämställdhetsanalyser vid beslut inte utgör ett effektivt verktyg för en utveckling mot mer jämställda verksamheter.

Parkeringsövervakning i Malmö AB

Bolaget framhåller i sitt yttrande att de inte tagit del av SKR:s checklista och inte kan bedöma hur ett arbete med de jämställdhetspolitiska målen kan bidra till höjd kvalitet eller hur det kan öka jämställdheten.

Revisorskollegiet

Revisorskollegiet avstår från att yttra sig.

Servicenämnden

Servicenämnden beskriver att jämställdhet är en del av serviceförvaltningens kvalitetsarbete och det ska hållas levande och integreras i beslutsfattandet för att kvalitetssäkra både arbetsplatser, verksamheter och tjänster så att de är jämställda och icke-diskriminerande. Malmö stads mångåriga arbete jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet ska vara närvarande när beslut fattas, när mål formuleras, rutiner skrivs och i arbetsprocesserna. Detta innebär i praktiken att ledningsgruppen aktivt och systematiskt väger in ett jämställdhetsperspektiv i sitt beslutsfattande, när styrande dokument skapas och när mål formuleras. Det innebär också att all individbaserad statistik ska vara könsuppdelad och analyseras. Stadsfastigheter gör därför jämställdhetsanalyser på resultatet från Nöjd Kund Index (NKI). Servicenämnden framhåller vidare att det stöd som finns är tillräckligt för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina beslut. Däremot finns en utvecklingspotential i att systematiskt följa upp jämställdhetsaktiviteterna för att säkerställa att detta görs i hela organisationen.

Service-nämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Stadsbyggnadsnämnden

Nämnden anger att kön liksom flera andra faktorer såsom ålder, utbildningsnivå, sysselsättning, hälsa, etnicitet eller funktionsvariationer har betydelse för hur människor tar del av stadens bostadsutbud, parker och naturområden, trafiknät, skolor och service. Nämnden framhåller att det därför är viktigt att stadens nämnder blir bättre på att samla in underlag under tidiga skeden inför vissa beslut. Stadsbyggnadsnämnden menar dock, i linje med Malmö stads styrdokument för jämställdhets- jämlikhets- och rättighetsfrågor som är under pågående beredning, att kommunen bör undvika att göra separata analyser av jämställdhet då kön är en av flera faktorer som påverkar människors levnadssätt och livsmiljö. Vidare menar nämnden att jämställdhetsperspektivet liksom övriga jämlikhetsperspektiv lämpligen bör inkluderas i de hållbarhetsbedömningar som stadskontoret nyligen fått i uppdrag att ta fram en modell för.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens bedömning är att införandet av jämställdhetsanalyser inför samtliga politiska beslut riskerar att leda till ett omfattande administrativt merarbete. Vidare hänvisar nämnden till Malmö stads ärendehandbok där skrivningarna som rör konsekvensbeskrivningar för jämställdhet, jämlikhet och barnrätt är tydliga. I ärendehandboken anges det att utredningar som görs i samband med politisk beredning ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser beslutet får för Malmöbor och brukare (eller motsvarande) av kommunens tjänster, till exempel kvinnor och män. Nämnden skriver vidare att stadskontoret har fått i uppdrag att stödja övriga nämnder i framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser. En sådan modell skulle bidra till att kvalitets-säkra beslut utifrån alla hållbarhetsperspektiv och därmed ytterligare bidra till Malmö stads genomförande av Agenda 2030 och de globala målen.

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

C anmäler muntlig reservation.

Valnämnden

Valnämnden avstår från att yttra sig.

Stadskontorets bedömning

Sammanfattningsvis föreslår flertalet av de nämnder och bolag som yttrat sig att motionen ska avslås eller anses besvarad. Även om det i remissinstansernas yttranden finns en samstämmighet att det är av stor vikt att fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering så framhålls ett antal faktorer som talar mot motionärens förslag.

Bland de faktorer som anförs finns:

- Ett förslag till en ny Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, antidiskriminering och jämställdhet är under beredning (STK-2020-963). Flera nämnder skriver att ytterligare utveckling av arbetet med jämställdhetsintegrering bör samordnas med implementeringen av policyn.

- I ärende STK-2019-94 gavs nämnderna i uppdrag att integrera i tvärssektoriella frågor, såsom jämlikhet, jämställdhet och barnrätt i uppföljningen av de kommunfullmäktigemål som nämnden/bolaget ansvarar för.
- Att jämställdhet är en integrerad del i nämndens grunduppdrag.
- Att det finns ett pågående arbetet med jämställdhetsintegrering och hur det anpassats till respektive verksamhet.
- Att det i Malmö stads ärendehandbok anges att utredningar som görs i samband med politisk beredning ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser beslutet får för Malmöbor och brukare av kommunens tjänster, till exempel kvinnor och män.
- Att förslaget i motionen, om det genomförs, kommer att innebära ett administrativt merarbete vilket inte ligger i linje med det budgetuppdrag om att minska onödig administration som kommunfullmäktige gav samtliga nämnder i budget 2020.
- I ärendet STK-2020-370 fick kommunstyrelsen i uppdrag att stödja övriga nämnder i framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser. I arbetet med att ta fram en modell för detta kommer ett jämställdhetsperspektiv att ingå.

Utifrån dessa faktorer gör stadskontoret bedömningen att de behov som förslagen i motionen avser täcka, i stort är tillgodosedda.

Stadskontorets förslag

Förslaget är att motionen avslås.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör